

صیات

نئزی هبرده ۱۰ فروشند.
سنه لکی پوسته ایله ۵ لیرا.
(اجنبی ملکتار ایچین ۴ دolar).

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بودوته
مراجعت ایدیلیر.
یازی ایشلرلک مرجعی آنفره مریزید.

میان رائماً میان... ریابه راهها یهوده میان فاتالم!...
- یعنی -

۱ نجی جلد

آنفره، ۲۴ مارت، ۱۹۲۷

صایی: ۱۷

حس ایله دیکمز بو احتیاجی دونکی معارف
آدمی ده دویشدی. بر بر صنایع، تجارت،
عملی زراعت... مکتبه آجیلدی. بر آرالیق
بوتون بش سنه لک اعدادیلر بویله مسلک که توجیه
قیلنق ایسته نیلدی. بوتون بو تدبیرلردن صوکرا
ینه وضعیتن منون دکاز. چونکه بویله اوبله
ویریلن قرارلرک بر قسمی هیچ تطیق ایدیله مددی.
آچیلان مکتبه لرک بر قسمی ده آزو و ایدیلن ثمره دی
ویره مددی.

بو حال قارشیسنه شیمیدی به قادر تعیب
ایدیلن اصولی بیرافق لازم کل دیکنه شبهه ایدیله.
بیلیرمی؟ فقط یکی بر یول اختیار ایدر کن نه یه
استناد ایده جکز؟ شبهه یوق کبو خصوصی ده اکامن
استناد کاه بو مؤسسه لرک تاریخندن آلا جفمن
در سلدرد. شیمیدی به قادر تعیب اولونان
و ثمره ویرمهین اصولک نه ایچون موقیت تأمین
ایتمدیکنی آرا شدیرارق ماضیده کی شرائطی
دکیشیده بیلیریکمز زمان یکی و دو غر و بریول
بولش اولورز.

ایشته بونک ایچوندر که هر مملکتده
مؤسسه لرک تاریخنه و هر دورده ویردیکی
ثمره نک تیتنه اهیت ویریورلر. هر مملکتده
مؤسسه لرک ماضیده عائد و نائق در حال
بولا بیلیریکمز. بو اولردن هانی دورلرده
و نه شرائط آلتنده بونلرک انکشاف ایدیکنی
اکلا بیلیریکمز.

مع التأسف بزده مؤسسه لرک تاریخنه،
اونلرک ناصیل انکشاف ایدیکنی، نه ثمره
ویردیکنی کوسته ریر و نائق بولق اکثریا قابل

بری ترجیح ایده رکن کندیسی ایچوک اک
مهم سائق شواومالیدر: بو امثالی مؤسسه نک
باشنده بولونانلر نه کی شرائط آلتنده موفق
اولدیلر! نه کی یولدن تدبیرلری عقامته اوغرادی
ونه ایچون؟ بونلر اوزرنده دوشونه میش اولان
بر عمل آدمنک حرکتی تصادفه با غلیدر. بلکه
موفق اولور، بلکه صرف ایله دیکی قوت ناما
بوشه کیده ر. حالبوکه دولت آدمنک زمانی و صرف
ایتدیکی قوت؛ جمعیت، دولتک مالیدر. اونک
هیچ بر صورتله ضیاعه اوغر امامی و عحق بر
ثمره ویرمه سی لازم در. فردی حیاتزده برج و ق
ترددلر کیره بیلیر، زمانزی اسراف ایده بیلیرز.
فقط کونک معین زماتی جمعیت و دولت ایشنه
وقایغکی تعهدایمیش اولانلرک صرف ایله دکلری
قوت و زمان ثمره ویرمه بر نوع «سواستعمال»
اولور. اونک ایچون مؤسسه لرک باشنده بولونانلر
تصادفه کندیلری خی توکایدہ مزادر. اونلر حرکتی خی
حسابه، تحریه به استناد ایدیرمکه محور درلر.
ماضیده کی تحریه لری ایسه مؤسسه لرک تاریخنده
بولورز.

مثلما مکتب سیسته مزده کنیشلک احتیاجی
حس ایدیبورز. ایلک تحصیل ایله عمومی
تربيه یی آمش اولانلر دها بو کک عمومی
تحصیل کورمه یه جکمه کیره جکلری صنعته
حاضر لا یاقع مؤسسه احتیاجر واردر.
بیلیورز که آنچق بو سایده ملکتک تجارت،
صنعت، زراعت حیاتی کوره نک اسیر اولقدن
فور تولور، آنچق بو سایده بر طاق وطنداشلر
دها قوتی مستحصل اولابیلرلر. بو کون شدته

مؤسسه لرک تاریخنه و دولت آدمی

جمعیتک عمومی مؤسسه لری باشنده بولونان
دولت آدملرنده آراناج بر طاق و صفار وار.
نجه بونلرک اک مهمی ماضی یه عائد تحریه لردن
استفاده ایمکی بیلمکدر. هر فرد استقباله دوغر و
یورور کن بر طاق امکانلر قارشیسنه بولونور.
مؤسسه لری اداره ایله مکلف اولانلر ایچون ده
یورونه جک مختلف یوللر او لا بیلیر. بونلردن بری
اختیار ایده رکن ماضیده با پیلان تحریه لر بزه
رہبرلک ایده رسه حرکتیزده کی قوت، اصابت
ایله دیکمز حقنده کی قناعت، صاغلام اولور.

هیچ فردی حیاتزده ناصیل حرکت ایتد.
یکمزره دقت ایدیکزی؟ خارجی تاثیرلردن
قوت آلان تمايلا تمز تطمین اولونق ایتهر.

بونک ایچون بر طاق اشیا آرارز، اونلر پیشنده
قوشارز. تمايلا تمزی تطمین ایده جک اشیایی
انتخاب ایده رکن اک مهم استناد کاهن حافظه مندر.
بیلیرز که اسکیدن شو ویا بو ماده بزی تطمین
ایتشدر. خصوصی حرکاتز ایچون حافظه نک
قیمتی نه ایسه بر مؤسسه یی اداره ایله یه نلر
ایچون ده او مؤسسه نک تاریخنی ده اودر. هر
هانی بر تدبیر آلا جق اولان دولت آدمی
قارشیسنه بر طاق امکانلر کورور. بونلردن

معلمات گوزلی

قادین ، تتره يهرك ، هیچقیرارق ، دوقنورك
دیز لریته صاریلیوردی :
— کلیکز ، اه عشقته ! اولاد لرکزک باشی
ایچین ، بک آفندی ! . . .
یاشلی دوقنور ، آجی یه فانیفصامش حسنز
کوز لرله ، آیاقلریتک دینده اضطرابدن چیلدیرمش
کبی قبورانان قادیتے باقدی ، باشنی صالحادی :
— کلیم ، قادین ، کلیم آما . . . نه فایداسی
وار ! . . .
— بن یاتاغنی صاندم ، کومورآلدم ، سود
آلدم . . . علاج ده آلیرم ، سز بر کره داهها
کوریکز بک آفندی ! . . .
دوقنور آجیدی غالبا ، بالطوسنی آلدی ؟
اجزاجی یه :
— یاریم ساعته قالماز بن کلیم .
دیدی . چیقدیلر .

دیشاریده پیس برها واردی؛ قارله قاریشیق
پایشقاں بر یاغمور یاغیور، رطوبتلی بر صنوق،
دریلری دله رک انسانک ایچنه ایشله یوردی.
دوقتور، عادتا بر تاجر بالطوسنه بکزهین
احت shamal بالطوسنک یاقانی قالدیررکن، یان کوزله،
یانشده کی بیرتیق چارشافلی قادرنه باقدی : یاغمور،
پله ریندن پچه سنک کنار لرندن صیزیبور، یاناقلرنده
کوز یاشلر لله قاریشیبوردی؛ چامور دیزلریته قدر
چیمشدی، فقط او، بوتون بو نلاردن بی خبر کورونو بور،
نفس نفسه، دوقتوره آکلاتیبوردی:
— شوکه بر نزله ایدی، عادی بر نزله، او
صاجم زدن اخلاقه ایستدم؛ قاینا توپ ایچردم.
سزه کچن سفرده آ کلائد مدی یا! دوقتور بک . . .
باشکزی آغرتیورم... او ندن صوکره افندم . . .
بر کون او ده قال، دیدم، قالامادی. تجارت خانه منک
مدبری پک سرعنش... خوش قالسه بیدی ده او ده
او د او حاق بودی یا!

— هانکی تجارتخانه ده چالیشیور ؟ دوقتور لاف اولسون دیمه صورمشدی ؟ قادینک آ کلامعنه احتیاجی واردی ؟ هان جواب ویردی :

— « توران اوغوللاری » مغازه سنده. آیده او توزلیرا آلیوردی ؛ بش لیرا اودا کیراسی ویریوردق. قیشین بردن بره باصدیر یوېرنجه شاشیردق . هیچ بو سنه کی کېبی اولاماشدق بىك أفندي ! باباسی سزلره عمر وفات ایدەلی، آلتى سنه در، هېپ صاتدق بىدك ، آرتىق صاتىلاچق قالىدى ، نه آلتىدە وار ، نه ئۆستىدە ! ياوروجىمك قازاندىنى پارايە قالدق . . . صباحلارنى ايركىنلىك كىدر ؛ آقشام كىچ وقت كلىرى . . . حالبىك بىز اونى ناصل بويوتىكىدى ، بىك أفندي ! بىرچىك أولادمىن دى ؛ دادىلرلە ، والىمۇ دوقتور بىك ، نازۇ نېيم اىچىنده بويوتىبوردق. باباسىنى ، بلىكە طانىر. سكز ، «....» قوماندانى عىلى پىتو پاشانك اوغلۇ خىما ئىتىپ بىكىدى . سلطانى مكتىننە معلمە اىكىن وفات

غريب کوکلى قيرما ... سن ياعازسەك بن ده جيغارامي
آتاجنم ... بن اچىھەم سن ياق... مسلمانلەھە صيغارمى بۇ؟
خېرسز جيغاراي آغزىندن آتاجق كېي حركىتلر
يابىور ، محمد حېرتەلە اوکا باقيوردى . ايانا يابىوردى .
الله ، پىغمىرىدىن بىخت ايدەرەك ، حق يولىدىن كورونەرلەك
اونى چوق آلداتىشىلدى . فقط شېھە و تىددە
دوشىكىدىن دە بر درلو كىندىنى قورتارامىبوردى .
خېرسزك توچىندىن برايەكتىجى جيغارا صاروب
يابىدى . طورىنەدە ، حالتىدە بىردوشىكۈنلەك ، مجمۇرىتە
بىكىزىر بىرىشى واردى . بوبىرقاچ نفس توچۇن دومانى
بر آغىر منت يوک كېي ياواش ياواش او موژلىنى
جو كىبوردى .

200

خیرسز آرتق نتیجه‌دن امین طاتلی ، طاتلی
سویله بور . خسته آنا ماصاله‌نیم فاردهش چو جو قلاری
افانه‌لری علاوه ایدیبوردی .
محمد بوتون بونلرک اویدورما اولدیغی بیلدیکی
حالده درین بر رقته قاپی‌مقدن کندیغی قورتارامبور ،
بولانان کوزلرلله او زاقله باقهرق دوشونبوردی .
نهایت :

محمد بولجه هم عدالت وظیفه سنی بر درجه به
قادار یا به حق، هم ساعتله جه یوں یورومکدن
قور تولاچق، هم ذه محله لیدن انتقام آلش او لا جقدی.
خیرسز بو بازار لغه هان راضی اولدی .
مع مافیه محمد خیرسزی ایستدیکی کبی دوکمدهی .
جونکه حریف مظلوماه بوینی بوکویور، « وور
قارده شیم ... » دیبوردی .

دایا ق فصلی ده بیند کدن صوکرا محمد خیر سزی
 چوزدی . فقط کلخان بکی سربست قالیر قالماز قودوز
 بر کوبک شد تیله نفرک اوستنه چولالاندی .
 محمد بویله برشی بکله مه یور دی . بردن بره کندینی
 طوبار لا یاما یارق یره یوارلاندی .
 سرسری وار قوتیله نفری تکمه له یور ، کفر
 ایدی یور دی . نهایت با پنجه لرک چیتلری اوستندن
 آشرق قاجوب کنندی .

بر ساعت صوکرا محمد طوباللایه طوباللایه محله
قهوه‌سنگ او کنندن چخوردی .
قهوه‌نک او کنده نار کیله سنی ایچه رک کیف جاتان

بولیل اشجی :
— محمد افطار ایتدکی؟ دیدی.

او خوموردانه رق جواب و برداشتی.
— نه دیگر ؟ این از اولورمی بن ؟
— نه ایشان ؟

— نهیدك باقام ؟
محمد آغلایاچق حالده ایدی. مع مافه کولمکدن

کندی آلامادی ، زفاف کیجه‌سی قوچاسنه ایلک
دفعه لاقدیدی سوپایین برکوی کلینی مجو بیتلہ باشنی

اوہ طرفہ پکیزہ رک :
— غیری اور الینی پک صورما؟ دیدی ۔

سازمان

تسلیم ایشیدی . صوکرا دیری قوبونلارك قورروهنى
کن بوجاناوار جزاسز قالمامالىدى .
عسکر خېرسىزى تىكار اوكتە فاتىدى ؛ چىفتە
اوکوز سورىكى آردندن دور تو شله يەرك كونورمكە
پاشلايدى .

چینیل قارا قولنه کیدوب کلک آشاغی یوقاری
ایکی ساعتلک برایشدى . محمد کسیدىرمە کیتمك ایچون
خادەن بیراقدى ، باخچە آزالرىتە صابدی . فقط برا آز
سوکرا یولنى غىب اىتدى ؟ تلاش ایتكە باشلاadi .
خېرسىزاسكى طولومباجى مكتېپىدىن يېتىشە براستانبول
يېقىنيدى . نفرك شاشىردىغى آكلاadi ، بىرىپە
باڭلى المرىنى اوزانەرق اوکا یول ساغلىق ويرمكە
باشلاadi .

خیرسز دن عقل او کر نک عمدک عظمت «دو قوئیور»:
— سن خیرسز آدامک بربیک ... عقلک
ایرن ... هایدی یورو، دیه او فی قاچشید بربیور دی.
بو اشتاده طوب پاتلادی . محمد بود قیقه ده بو تون محله لینک
سو فرا باشنده اوروج بوزدیغنى دوشوندی . قارا
قولده یعنکى یعنکه باشلايان قومیسری کوزینک او کنه
کتیردی . ایچنده غیراختیاري بر عصیان او بیاندی :
— نه غازیغ آراممه کلدک بورالرده .. خیرسز
ستک آبور تامانلرخی می صویدیدی ؟ دواوэрلرخی می داغه
کوتوردیدی ؟ دیه سویله نیور دی .

خیرسز یالوار مغه باشладی :
 — هشتم رم جیبمهه بر پا کت وار ... کوزیکی
 سوهیم بر جیغارا یاق ده آغزیعه ویر ... اوروچ
 بوزایم ...
 خمد اولا اینا غادی : — خیرسزک اوروچی
 اولورمی به ؟ دیه رد ایندی .

کلخان بکی نفرک ضعیف طرفه رخی سزمشدی .
یاوش و طائل بر سله واویدورما بر عربجه ایله یانیق
یانیق قرآن او قومه باشладی . ایکیده بر اینچنی جگکیور:
— هی اللهم ... رسول اللهم .. دردم سندن
غیرسته معلوم دکل ، دیبه سوبله نوردی .

آقشام غریبلکی ، آجلق ، تیریا کیلک محمدده
خیرسزه فارشی آکلاشیلماز بر رقت و صرحت
اویاندی مغه باشلامشدى . اوست هر کسک حالی ساده
اللهه معلومدی . بلکه بوآدمده باشی داردە قالمش
بر خالص مسلماندی . سرت بر سله :

— دور، دیدی و خیر سزک جینه هکی با گندن
بر جغایر اسازارق اغزینه طوپوش دوردی .

— قاردهشم بر جیفاراده سن صار ... غالبا
طبقه ک اوستکده دکل ، دیدی .
— هایدی یورو ... بن خیرسزک آتونندن

— بوله دیه هشتم ... هب مسلمانز ...
قاردهش صایلیز ... هم صوکرا سنده بکا بر

جیفارا ویررسک ... او ده شیرز ...
— بن منی نزدده کوره جکم که ؟

— اویله ... کم بیلیر . بدنه بیوون اویله
خیرسز لرک یا پدقلرنی بکا اوده هه جکلر .. حبه آنا جفلر ..
آه غریب آنا جنم ... خاتون جنگ خسته ده ... کم بیلیر
پولی ناصل بکلر ؟ یا پ شو جیغارایی به همشهر م ..

